

Humbertovo dělo.

I ve válečnictví, jako ve všech oborech technických věd, staly se v posledních desetiletích netušené převraty, jež namnože naprosto změnilly posavadní představy o bitvách. Ale ani v tomto oboru není klidu, i zde sleduje v zápětí nového vynálezce vynález ještě novější a namnože ještě sensačnější. O jednom z nejnovějších vynálezů v tomto oboru, o děle bez blesku a bez třesku přináší zajímavou zprávu poslední číslo časopisu 'Z říše vědy a práce.'

Ještě neuplynulo ani celé desetiletí od vynalezení bezdymného prachu střelného a již konají se pokusy o sestavení střílných zbraní, které by svou zhoubnou činností prováděly bez hluku, bez záblesku a bez nárazu zpátečního. Po tolik staletí bojováno v hustých oblacích dýmu, že si bitvu bez dýmu ani představití nedovedeme, ačkoli tento válečný dým jest již nemoženou okolností.

Ale bitvu bez válečné vílavy, bez rachoty děl a pušek, bez ohnivých výstřelů — to si teprve představití neumíme.

A přece k tomuto pokroku se již značně přiblížujeme. V krátké době posledního desetiletí našeho věku nadchází úplný převrat veškerého válečnictví. K čemu dříve staletí nestačovala, vykonáváme pomocí moderních pokroků věd a na základě theoretických zásad za jediný rok. Vynálezy ve všech oborech se jen jen stíhají.

Francouzský plukovník Humbert loni sestrojil nové dělo, o němž se domníval, že vyhoví všem třem požadavkům výše vyčteným, že totiž nevydá hluché rány, že nebude mít ohnivého výstřelu a že při něm bude zamezen zpáteční náraz. Se svým vynálezem předložil před ministerium války v Paříži, dožaduje se podpory ve výzkumech. Avšak ani u odborníků nedošel víry a uznání. Ale známá Hotchkissova továrna na děla v St. Denis blíže Paříže propůjčila mu pro pokusy dělo o 37 mm. kalibru.

A ku podivu! Pokusy ty hned z počátku setka se s pozoruhodnými, ano překvapujícími výsledky. Nejdokonaleji odstraněna byla rána výstřelu, nejméně pak zmírněn byl zpáteční náraz.

Avšak při zamýšleném tak ohromném převratu zajisté již dostatečně, jestliže se hned při prvním pokuse alespoň část nadějí splní. Humbertův vynález zakládá se na theoretických úvahách.

Hromová rána při výstřelu jest následkem výbuchu, jež způsobují plyny spáleného prachu, vystupující za střelou náhle z uzavřené hlavně do volného vzduchu. Humbert si položil za první úkol zamezití výbuchové, náhle rozpuštění plynů a vypouštění je z hlavně jen poněkud a to četnými malými otvory. Za tím účelem bylo nutno, hned za vystřelenou hlavici uzavřítí ústí hlavně a tím zamezití náhle uniknutí plynů.

Na obyčejnou hlavici dělovou nasadil vynálezce před ústí zvláštní rozšířené těleso válcovité. Válec ten má rozšířenou komoru, na jejímž dně spočívá záklopka, dole podepřená o malý výstupek, takže prachové plyny pod ní unikati mohou. Tím se ovšem stává, že jakmile střela vyletí, tato záklopka silně napjatými plyny jest vyzdvižena a k zátezu přitlačena. Plyny neavrou si tím samy výstup ústím unikají četnými malými otvory na zad.

Tímto zařízením stává se rána z děla němou aneb alespoň na vzdálenost neslyšitelnou.

Když pak prachové plyny byly hlavici do té míry opustily, že mezi zbytkem jejich a zevnějším vzduchem nastala rovnováha, klezná záklopka vlastní vahou ze šikmé polohy do vodorovné, čímž se dělo k novému způsobu stává.

stává. Ježto však napjaté plyny po výstřelu velmi prudce na zad unikají, takže by muštvo mohlo obtěžováno i poškozováno býti, navleče se na dělo uprostřed zachycovač, jímž se tento proud odvádí.

Při Humbertově zařízení jest bezdůvodná námitka, že by snad předčasně uzavření hlavně zmenšilo začáteční rychlost střely, neboť pudivá síla hořícího prachu působí jen potud, pokud povstale plyny jsou uzavřeny v hlavní za střelou. Jakmile střela z hlavně vystoupila, nemá na její další pohyb ani sebe hlasitější výbuch plynů nejmenšího vlivu. Proto nikterak není na újmu výstřelu a dostřelu, jestliže se ústí hlavně za střelou uzavře, jak se to právě při Humbertově děle stává.

Druhý úkol, jež Humbert dělu svému uložil, bylo zamezení záblesku při výstřelu.

Odkud přichází onen světelný blesk při výstřelu? Jsou to dílem hořící částky prachu, dílem rozžhavené plyny, již spálené. Má-li se tento záblesk zameziti, nutno jest rozžhavené plyny ochladiti, aby nesvítily. A tomuto požadavku Humbertovo zařízení rovněž vyhovuje, neboť žhavé plyny jsou nuceny po největší části unikati z hlavně úzkými otvory do zadu, čímž se jejich objem na úzké proudy rozděluje a rychlost jejich pohybu se značně zmírňuje. Oběma těmito okolnostmi však způsobuje se vydatné ochlazení, neboť horké plyny se tím donucují k delšímu styku s chladnými stěnami otvorů, jichž povrch kromě toho značně jest veliký, tak že plynům teplo vydatně odnímati může.

Ačkoli při výstřelu z Humbertova děla nezamezí se zablesknutí úplně, přece zmenšuje se až na nepatrný, nikoli nápadný zjev.

Theoreticky nejdůvodnější byla však Humbertova naděje, že novým zařízením bude zpáteční náraz zamezen. Neboť jakmile se hlavice za střelou uzavře, nastane plnou silou výstřelový náraz na uzavřenou záklopku od zadu, jež muž ovšem vzduch od předu rovnovážně působiti nemůže. Zdálo by se tudíž, že oba tyto výstřelové nárazy — první působící na zad v nábojové komoře, druhý pak účinkující od předu na záklopku v ústí hlavně — velmi rychle po sobě následující se budou rušiti, pokud se totiž týče pohybu celého děla. Avšak tomu není tak. Ačkoli se při pokusech mohlo zjistiti, že zpátečního nárazu sice značně ubylo, přec nevyhověl účinek nadějí vynálezce. Z té příčiny pokouší se Humbert ještě o další zlepšení vynálezu, zejména po této stránce.

Také při ručnicích dá se Humbertova zařízení s podobnou výhodou užiti. Celý přístroj musí ovšem býti přiměřeně zmenšen, místo záklopky pak užito jest k uzavření hlavně ocelové koule, která před výstřelem dole v dutině nasazeného válce spočívá a o malý šroubek se tu opírá, aby příliš těsně k zadní stěně dutiny nepřilehla, sice by jinak plyny nemohly za ni vniknouti a ji do ústí hlavně zdvihnouti.

Velikým zadostučněním pro vynálezce bylo, že hned po zdařilých pokusech v St. Denisu se mu nabídl zkušební komise francouzského dělostřelectva k dalšímu provádění pokusů se zajímavou novinkou.

Jest ovšem dosud pochybné, zdali se Humbertovi podaří zdokonaliti svůj vynález tou měrou, aby způsobil úplný převrat v zařízeních střelných zbraní. Avšak kdyby se tak mělo státi, pak by se toho následky zjevily ve všech armádách vůbec; nepřítel stal by se neviditelným a neslyšitelným, oheň a dým zmizely by z bojiště naprosto, a bitvy staly by se němými.

Jen výbuchy granátů připomínaly by dávné časy bitevného hluku.

Provolání!

Omaha, Neb., 16. čce.

Ctění rodáci a krajané!

Vzhůru! Ruce k dílu! To budíh heslem všech Čechů v státech západních pro den

27. srpna 1898.

Český den na výstavě zamississippiské se bude odbyvati v den výše uvedený a jelikož prospěch z toho vyplyne pro nás Čechy vůbec, proto vyzýváme Vás všechny, byste společně rukou svých k dílu přiložili a nám den tento způsobem okazalým oslavit pomohli, tak aby utkvěl nám, jakož i cizincům, navždy v paměti a aby důstojným vystoupením jméno české v očích veřejnosti americké náležitě povzneseno bylo.

Průvod se seřadí na 13té ulici v 10 hodin dopoledne. Jednotlivé divise každé organizace rozestaveny budou tak, aby pak mohly lehce vkročiti na své vykázaná místa. Průvod se hne určitě v 11 hodin, aby na určené místo v čase dospěl.

Půjde se po 13té k Pacific; po Pacific k 10té; po 10. k Farnam; po Farnam k 15té; po 15té ku Douglas; po Douglas k 16té; po 16té k Wirt, po této na 20. a po 20té k hlavnímu vchodišti na výstavišti. Na výstavišti rozstoupí se celý průvod okolo jezírka.

Ve 2 hodiny odpoledne pak začne program v Auditorium a sice jak následuje:

1. Hudba česká, skladba od Ant. Dvořáka anebo jiného znamenitého skladatele.
  2. Anglický řečník Prof. Bohumil Šimek.
  3. Zpěv. Čeští zpěváci z Omahy a South Omahy.
  4. Česká řečnice paní Humpál-Zemanová.
  5. Zpěv. Čeští zpěváci z Omahy a South Omahy.
  6. Český řečník Pan Čeněk Duras.
  7. Hudba, koncertní skladba česká.
  8. Cvičení Sokolů v Grand Plaza.
- Po ukončení programu společně prohlédnutí výstavu.
- Doufáme, že ctěné obecenstvo dostaví se co v nejhojnější počtu, protož "Na zdar české věci v český den!"
- Za pořadající výbor na český den,
Anton Kment, Vác Bureš,
předseda, tajemník.

Naše dítě bylo od narození stále obtěžováno průjmem a tak zvanou dětskou koleroou (cholera infantum) Vše, cokoliv jsme potřebovali nezdálo se dítě pomahati leda jen na chvíli, až když upotřebili jsme Chamberlain's Colic, Cholera and Diarrhoea Remedy. Co počali jsme dítěti podávati léku tohoto, pozdravilo se. Sdělujeme vám toto na důkaz svého věku ač nepředpokládáme, že za účelem oznamování u obecenstva vám toho potřeba na každý směr nyní hoiyjí tento lék váš zná. — G. M. Law, v Keokuk, Iowa. — Na propej u všech lékárníků.

Monarch ...
"BICYKLY"
nejlepší na světě za
..\$35 až \$60..
na mírné splátky
u klenotníka
A. B. HUBERMAN,
na 13té a Douglas ul.

ADRESÁŘ ČESKÝCH SPOLKŮ.

OMAHA.

Rád Palacký č. 1. Z.Č.B.J. obdívá své pravidelné schůze vždy 2. úterý v měsíci o 8. h. večerní, v č. 1303 již. 16. ul. Před. K. W. Bartoš, taj. Ant. Kment 1247 již. 16. ul., účetník Karel Steiger.

Těl. Jed. Sokol, v Omahu, obdívá své pravidelné schůze každý druhý čtvrtek v měsíci večer ve své místnosti 2222 So. 13 St. Před. Bud. Havelka, 1487 So. 14th St. tajemník B. W. Bartoš, 1418 rear Poppleton ave., účetník Fr. J. Flata, 1418 Poppleton ave. Pokladník Ant. Kment, 1247 So. 16 Str.

Podp. Sokol Tyrš č. 1. obdívá své schůze dvakrát měsíčně, každou 1. neděli a 3. pondělí v měsíci v síni Metzové. Celoroční schůze obdívá se 1 nedělí v říjnu, půlletní schůze 1. nedělí v dubnu a čtvrtletní v lednu a srpnu. Před. Fr. Svoboda, místopředseda Fr. Svoboda, taj. John Chleborád, 1256 již. 15th ul. účetník Josef Kašpar, 1461 již. 14. ul. Pokladník V. F. Kuncel, 1316 So. 13. Str.

Jan Hus Lože č. 5, Ryt. Pythia, obdívá schůze každou první a třetí středu v měsíci v Národní síni na 12. a William ul. Velici kancelář Ed. Reich 4016 So. 13th str. Strážce arduvu a pečeti F. Vodička, 104 N. 15th str. Strážce finanční V. Přibyl, 1211 již. 13th ul. Pokladník Jos. Novák 1819 již. 13th ul.

Bohemia Lože č. 314, A.O.U.W., obdívá své pravidelné schůze v Národní síni každou 2. a 4. středu večer. F. W. Bandhauer M. W., V. Bláha R., 1704 So. 18. St., J. V. Vacek F., 2210 So. 14. St. C. Rosewater, spol. lékař, 222 Bee Building.

Tábor Columbus č. 69 W.O.W. obdívá schůze každé 2hé úterý v měsíci v Národní síni v 8. h. večer. Před. Fr. Svoboda 1334 již. 13. ul. Místopředseda Fr. Semin. Taj. F. J. Flata 22nd St., bet. O. & P. South Omahy Pokladník V. J. Nepodal, 1224 již. 14. ul.

Tábor Lípa, čís. 127 W. O. W. obdívá své schůze každý druhý a čtvrtý čtvrtek v síni P. J. Hrocha. Před. Josef Dolejš, místopředseda Vác. Dolejš, klerik Ant. F. Novák 721 So. 14. St., pokladník Jos. Johnek 1012 Homer Str.

Sbor Vlastislava č. 29 J. Č. D. obdívá schůze každou 1. nedělí v měsíci v Národní síni o 2. h. odp. Před. Kment pl. A. Kulnová, tajemnice E. Bandhauerová, 1308 So. 12. St., účetnice K. Bartoš. Pokladnice Josefa Moučková.

Sbor Boleslava č. 60 J.Č.D. obdívá schůze každou 2. nedělí v měsíci, v Národní síni o 2. h. odp. Před. Anna Krejčová, 1240 již. 13th ul., tajemnice František Ča. pek, 2213 již. 14. ul., účetnice Antonie Machová, 1221 So. 15. St., pokladnice Antonie Kmentová, 1247 již. 15. ul.

Sbor Hvězda Nové Doby č. 86 J. Č. D. obdívá své schůze každou 3. nedělí v měsíci ve 2. hod. odp. v síni Metzové. Před. Apolena Kunclová, 4022 So. 13 Str. taj. Vilhemína Bartošová, 1234 So. 13th St.; účetnice Em. Chleborád 1219 So. 15. str.

Sbor Martha Grove č. 10 obdívá své pravidelné schůze vždy 4. nedělí v měsíci, v Národní síni. Před. Marie Havlíčková; 13. a William ul., místopředsedkyně Lena Kunclová, tajemnice Nellie Svoboda, 1234 již. 13th ul., pokladnice M. Boukalová, 1301-14th ul., průvodkyně Anna Krejčí.

Sbor Čechie D. of H. 161, A. O. U. W. obdívá pravidelné schůze každý druhý a 4tý čtvrtek v měsíci ve 2. hod. odpoledne v místnosti pana J. Havlíčka, v Národní síni. Před. Anna Žižková, místo před. Rosy Mikuláš, obchodnice Anna Havlíček, tajemnice Ludmila Mlaskná, číslo 1226, jižní 14th ulice, účetnice Marie Strucl, pokladnice Josie Vacek, průvodkyně B. Hána Havlíček, vnitřní stráž Marie Majer, venkov. stráž Anna Černý.

Sbor Lillie č. 9. Kruha Dřevařek obdívá své pravidelné schůze vždy v čtvrtku nedělí v měsíci v síni Hrocha. Před. Marie Jiráková, 1245 již. 16. ul., místopředsedkyně Julie Horáková, 1249 již. 16. ul., tajemnice Marie Samcová, 1255 již. 13. ul., pokladnice Katie Wolf, průvodkyně Marie Zemánková.

SOUTH OMAHA T. J. Sokol v So. Omaha obdívá své schůze každý 1. čtvrtek v měsíci v síni Koutský Bros. Starosta Jan Koutský, 20. a Q ulice, místopředseda J. M. Tobláš, 18. a U ul., tajemník František Radl, 16. a 8 ul., účetník Jan Vomačka, 18. a Q ul., pokladník František Hájek, 20. mezi N a O ul., náčelník Alois Kraljček.

Praha lože č. 328 A.O.U.W. obdívá své pravidelné schůze 1. a 3. středu v měsíci v síni Hrocha. Před. Marie Mašík, P. M. W., Thomas Lysee, M. W. F. J. Flata, taj. 22. et. O & P St. J. Kranulish, účetník, 18 a P ulice.

Tábor Cedar Wood č. 19 W.O.W. obdívá své schůze dvakrát za měsíc, každou 2. sobotu o 8. h. večer a každou 1. nedělí ve 2. h. dp. v síni Koutský Bros. Před. Frant. Vacek, 307 So. 23. str., místopředseda Anton Bemeš, taj. J. M. Tobláš, 21. 18th & U. ul., účetník Jan Zavřel, pokladník Fr. Koutský.

Tábor Žižka Dub, č. 115 W. O. W. obdívá své schůze každou třetí nedělí v měsíci. Před. Dom. Hlávka, místopředseda Frank Hrabák, tajemník James Formánek, 35 th. St., bet N. & M., pokladník Anton Piwočka.

Dvůr Prokop Velký č. 3380 I.O.F. obdívá své schůze každý první a třetí čtvrtek v měsíci v síni Fraňkové v So. Omaze. P.C.R. John Kubat, C. R. Jos. Tesnohlídek, V. O. R. Václav Sobota, B. S. Joseph Brown 3322 Boulevard ave., E. S. Fr. Václav 17 a Berry; Tesnohlídek, Hájny 19. a S; S. W. J. Kosík 23 a Wyman, J. W. John Bárta, I. G. Jos. Stanek 17 a Q, A. G. Alb. Tesnohlídek.

Rád Palmové Dřevo, č. 7. Kruh Dřevařek, v South Omaze, obdívá schůze své každé poslední pondělí v měsíci v místnosti Hr. Koutských. Marie Vomačka Důstojná poručnice, Eleonora Eberl místopředsedka, Katie Vacek 367 So. 23. str. tajemnice, Františka Pivočka bankéřka, Františka Svoboda soukromnice, Barbora Racek průvodčí, Katie Vomačka vnitřní stráž, Františka Bárta venkovní stráž.

Hus a Žižka. Krásné dva litografované obrazy, představující české velikány Husa a Žižku, hoičie se pro spolkové a veřejné místnosti, jakož i pro rodiny, máme nyní na skladě. Prodáváme je oba po \$1.00, aneb co premii k Pok. Západu za 50platek 50c. Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Krajané navštívivší Omahu ne měli by opomenouti navštíviti ..hostinec..

roh 6té a Pacific ul. (pouze block a půl východně od nádraží.)

řízený P. A. KŘEČKEM. Výtečný Omažský ležák, dobrá vína, doutníky atd. naleznou tu hosté v hojné zásobě a mimo toho jsou v hostinci tomto bezpeční. 291f

NAVŠTÍVÍTE OMAHU? Jestli ano, nezapomeňte se zastavit ve skvostně zařízeném hostinci a hotelu J. ONDRÁČKA v čísle 1232 jižní 13. ulice. Mimo výtečné lihoviny a doutníky obdržíte veškeré pohodlí, jako v každém hotelu první třídy. Jídla připravována jsou dle způsobu českého i amerického. Hostům z venkova věnuje se zvláštní pozornost a podobného pohodlí jako u "Johna" neudálo se nikde.

JOSEF SLÁMA zařídil skvostný HOSTINEC v čísle 612 jižní 13. ulice. Výtečný Metzův ležák, pravá Korbelova vína, pravý francouzský cognac, znamenitá stará whiska, jakož i pravá importovaná slivovice a doutníky ve větší zásobě nežli kdekoli v jiné.

Pijete dobré pivo? Jestli ano, zajděte si na sklenici výtečného st. louisického ležáku k majiteli Národní Síne

J. Havlíčkovi na rohu 13. a William ul. Mimo výtečného ležáku, naleznete u něj vždy hojnou zásobu lihovin, Korbelova vína, jemných doutníků atd. Při ruce dobrý zákusek. Každého s úctou zve, Josef Havlíček.

PIERCE HOTEL Český Hotel a příští domov všech Čechů do Omahy zavítavších. 1320 Pierce ul., mezi 18. a 14. ulicí — V ČESKÉ PRAZE — Novomodně zařízený a všim pohodlím opatřený. — Česká kuchyň. Ceny mírné. FRANCIS DIVIŠOVA, majitelka.

Český hostinec a restaurant . na výstavišti. . . . . Navštívivším výstavu odporu čuji svůj skvostně zařízený český hostinec a restauraci . . . . . "PRAHU", vedle Streets of Cairo. 3m Karel H. Stiller.

Krajané Přijedete li do Omahy na výstavu, poďte přímou do nově zařízeného hotelu Jana Šimánka v čísle 1424 již. 13. ulice, kde vás ochotně obslouží čistými po stolemi, nejlepšími nápoji a pravou českou stravou váš starý známý 6-30 Jan Šimánek.

Knihkupectví Pokroku Západu Máme na skladě velké množství spisů zábavných a poučných ze všech možných oborů. Divadelní spisy máme všechny, jež jsou k dostání v různých sbírkách. Pište si o seznam a obdržíte jej zdarma. Adresujte jedno: Pokrok Západu, Omaha, Neb.